

CAPITOLUL VII

BISERICA

Un rol important în încheierea și consolidarea poporului român pe plan politic, economic, social și cultural l-a avut în trecut biserica, aceasta fiind una din instituțiile sociale principale ale societății românești.

Se știe că în formarea poporului român și a limbii române biserica a jucat un mare rol în organizarea primelor instituții cu caracter politic, religios și cultural. Istoria străveche a poporului român ne stă mărturie că primele forme statale românești s-au încheiat cu sprijinul neprecupețit al ierarhilor bisericești, ale căror canoane au constituit sâmburele dreptului public și privat al statelor românești independente. Mai mult, sub influența bisericii, limba cultului a ajuns limba oficială a statului, ierarhii bisericii, primii sfinți ai voievozilor noștri, jucând un important rol politic și cultural în întreaga viață socială din trecut.

De asemenea, biserica a jucat un rol important în făurirea culturii noastre naționale, care la începuturile ei poartă o puternică coloratură religioasă. Școala a fost socotită tinda bisericii, iar dascălii ei au fost recrutați dintre preoții și diecii de străină.

Acest fenomen social-istoric îl întâlnim în întreaga istorie a civilizației umane, dar la fiecare popor cu caracteristicile și faptele determinate de dezvoltarea specifică a forțelor și relațiilor de producție, de condițiile geo-politice la care s-a dezvoltat.

Biserica a jucat și un mare rol în făurirea și consolidarea conștiinței naționale a întregului popor român. De aceea, a prezenta viața bisericii în trecut înseamnă a înfățișa și aspecte de viață politică, economică și culturală în diverse momente ale dezvoltării societății românești.

Rolul bisericii în viața satelor a fost acela de a contribui la progresul moral, cultural și politico-administrativ al populației respective. Floreștiul și satele lui componente s-au bucurat de a avea în bisericile sale un șir de preoți culti, profund patrioți, buni și harnici gospodari, pildă bună de viață morală și familială.

Se cuvine să arătăm că biserica română din Florești, ca și cele din Luna de Sus și din Tăuți, au avut încă din vremuri îndepărtate relații culturale și canonice cu centrele bisericești de la București, Blaj, Iași, Târgoviște, Râmnic, Cluj, Sibiu, lucru atestat și de o vie circulație a cărților bisericești, de existența unei bogate corespondențe între parohia Florești și mitropolia de la Blaj, ori între parohia din Luna de Sus cu mitropolia de la Sibiu.

Între cărțile liturgice care s-au păstrat la parohia românească din Florești se află:

1. „**Triodion**”, adică „*Trei cântări (Slujba Patimilor)... acuma intru întâiu talmăcită pre limba rumenească întru folosul tuturor preoților și spre înțelesul creștinilor. în zilele prealuminatului și preînălțatului domn Nicolae Alexandru Voievod Mavrocordatu cu*

Blagoslovenia preasfințitului mitropolit al Ungrovlahiei kir Daniil... de cucernicul între preoți popa Stoica Iacovici Tipograf. București, 1731.

Pe verso-ul foii de față se află într-un chenar păstrată stema Țării Românești: corbul cu crucea în cioc, unită sub aceeași coroană cu stema Moldovei, capul de zimbru. Acest chenar este încadrat de următoarele versuri semnificative:

„Bourul pecetea Moldovei însemnează,
Corbul a Țării Românești adeverează
Bourul și cerbul ce în stemă însemnează,
Domnului Nicolae armă tare spre pază
Prea cinstita cruce ca să biruiască.
Pre ai săi vrășmași și să-i stăpânească,
în mulți ani cu pace întreaga domnie,
Hristos dăruiască-i multă stăpânie.”

Faptul că Nicolae Mavrocordata domnit între anii 1709-1730 de mai multe ori, pe rând, în ambele Țări Românești, explică prezentarea celor două steme unite sub aceeași familie domnitoare, însoțite de versurile atât de semnificative prin conținutul lor profund patriotic. Nu ne putem îndoi că astfel de cărți și versuri au mișcat inima și sufletul cititorilor dieci, preoți ori credincioși de rând din satele transilvănene de un sânge și de o lege cu frații din „Țară”. Sigur că între aceștia s-au numărat și cititorii floreșteni.

Din „Rațiunile” (Evidența averii) parohiei greco-catolice române a Feneșufui Săsesc din 1862-1863, făcută de Nicolae Pop, paroh, afirmăm ca în inventarul cărților bisericesti erau cuprinse următoarele:

Antologhion - floarea cuvintelor, nu se știe unde s-a tipărit;

Ceaslov, tipărite la București în anii de la zidirea lumii 7265 (1787);

Două Molivetnice, unul de Blaj, 1865;

Două Liturghiere, unul de Blaj, 1765, altul nu se știe unde;

Propovedania pentru morți”, tipărită la Blaj în 1787.

Penticostariu ... tălmăcit pre limba rumânească de Damaschin... sub Io Mihai Racoviță I/V. Fiind mitropolit Kir Neofit al Ungrovlahiei, Râmnic, 1743”

Sfânta Liturghie, de București, tipărită la 1766;

Apostolariu, Blaj 1768;

Strașnic, de Blaj, 1753

Cazania tipărită la Bălgradu (Alba Iulia) în 1699.

În arhiva parohiei se mai păstrează, nu în condiții optime, cea mai mare parte din actele privind trecutul școlii de aici.

Alte documente aflătoare în arhiva parohiei românești din Floresti ne arată că la 30 iunie 1898, Academia Română din București, prin bibliotecarul ei Ion Bianu, trimite și aici un „Apel pentru cărți vechi” spre a putea întocmi marele catalog de *Bibliografie românească veche*, apărut în patru volume.

Ceva mai târziu, prin adresa 617 din 1901, protopopul Clujului, Ștefan Roșianu, anunța pe preotul român din Florești că „din mărinimozitatea Onorabilei Academii Române din București se acordă școlarilor celor mai miseri [săraci] și talentați și diligenți următoarele cărți; un *Catechism*, o *Istorie*, o *Fizică*... toate din fundația „Ion Fătu”. În aceeași adresă preotul este îndemnat să facă apel la popor să dea bani pentru procurarea de cărți pentru școlarii vrednici. Aceste cărți o dată procurate să fie inventariate și la finele anului școlar elevii să le restituie preotului local în calitate de director al școlii. Acesta să le păstreze în arhivă pentru a le da seriilor următoare de elevi. Adresa recomandă să fie popularizați acei buni donatori pentru a însufleți și pe alții la așa donații. Apoi, adresa se încheie cu îndemnul: „Să facem totul pentru mărirea lui Dumnezeu și iluminarea poporului!”

Apelul directorului școlar-paroh a găsit ecoul cuvenit în rândul populației, fapt concretizat în **înființarea fundației pentru cărți școlare „Ioan Rusu”**. Acesta dona 53 florini pentru a se cumpăra de către directorul școlar în fiecare an cărți de școală pentru copii. Și într-adevăr găsim până în 1918 cărți cumpărate din fondul „Ioan Rusu”.

O cale interesantă de a întreține școlile și a zidi noi clădiri școlare erau donațiile prin subscripții publice, făcute de intelectualii patrioți și în special de directorii școlari locali. Populația locală, urmând exemplul viu al intelectualității patriotice (învățători, preoți, avocați etc.) dona în fondul construirii școlii respective o sumă de bani și când aceasta era suficientă pentru cheltuielile prevăzute se încheia contractul cu arhitectul care executa clădirea școlii.

Așa s-a întâmplat între anii 1898-1902 și în Florești, unde populația locală a vărsat în fondul școlii anual prin lista de repartitie, banii necesari construirii noului local școlar. Astfel s-a zidit și localul școlii primare române din strada Prahovei nr. 11 din Cluj-Napoca în anul 1907, astăzi cunoscută sub numele de „Școala Bob”.

Tot în scopul zidirii unor localuri noi de școală Consistoriul mitropolitan din Blaj îndemna pe preoți să renunțe la plata unui număr de liturghii plătite de credincioși și banii respectivi să se verse în fondurile școlilor în curs de edificare. Astfel, cu adresa nr. 852 din 1905 protopopul român unit al Clujului, Ștefan Roșianu, înștiințează pe parohul local din Florești, Emil Pop, că Consistoriul Mitropoliei Blajului cu adresa 8372 din dec. 1901 promite că va asigura 300 de Sf. Liturghii a căror stipendiu (taxă) va trece în favorul zidirii localului școlii românești din Măcișul Unguresc (jud. Cluj).

„Pentru acest scop atât de mareț - suna adresa protopopului Roșianu - vă rog să binevoiți a da următoarea declarație: Subsemnatul mă leg că în 1902 voi presolvi (plăti) 10 Sf. Liturghii, ce le voi asigna Preaveneratului Ordinariat pentru edificarea școalei din Măciș și stipendiul cu aceea că îl voi ceda în favorul acestei școale”.

Conținutul declarației și adresei ne arată preocuparea acestor intelectuali patrioți pentru școala poporului la care și-au adus contribuția materială și în acest fel.

Redăm în cele ce urmează o scurtă trecere în revistă a istoricului fiecărei parohii și

lista preoților care au funcționat în cadrul lor.

1. Parohia românească din Florești

Este o parohie foarte veche. Am văzut că încă în 1344 populația românească din Florești este amintită în documente în lupta ei pentru drepturile sale străvechi asupra pădurii din Valea Gârbăului.

Pe timpul conscripției episcopului Ioan Inochentie Micu (1733), parohia aceasta avea 250 de suflete. Avea și biserica preot pe popa Găvrilă. Mai târziu părăsi Unirea, dar în 1770 reveni din nou la biserica greco-catolică.

Pe timpul episcopului Ioan Bob, între 1817-1832, numărul sufletelor a crescut de la 772 la 980.

Biserica a fost zidită din piatră în 1832 exclusiv pe cheltuiala canonicului profesor Dumitru Căian Tânărul.

Matricolele s-au introdus încă din 1802. Sunt interesante numele întâlnite în aceste documente. Dăm câteva exemple pentru a-și da seama generațiile actuale și viitoare care era numele vechi ale strămoșilor floreșteni: Alexă Moldovan, Gafița Trifu, Ilie Sălicean, Constantin Oltean, Ion Topan, Toader Ușurel, Nastasia Căian, Ioan Gal, Costin Rotaru, Zaharie Cistian, Teodor Motoc, Vasilică Mocan, George Cioban, Mitru Sugariu, Iacob Sigartău, Nicolae Maja, Petru Bojan, Teodor Cînta, Ion Tomnina, Ion Uța, Mihai Morariu, Ion Moroșan, Vasile Indrieș, Lup Sălăjan, Ilisie Rusu, Sofia Pop, Vartolomei Petean, cu Lupa Takacs Marton, Szegely Gyergy, Szucs Fulop, Kovacs Iosif, Kadar Istvan, Feszte Ianos, Fodor Andrei, Lorincz Tamas etc.

În urma politicii militante ateiste, guvernul comunist al lui Petru Groza a desființat Biserica Română Unită și astfel populația românească a Floreștiului și Tăuțului, în majoritate absolută greco-catolică a fost trecută „din oficiu” și uneori cu forța la Biserica Ortodoxă. Mulți credincioși au refuzat să părăsească Biserica Română Unită a strămoșilor lor și participau la serviciile divine oficiate clandestin de preoții nearestați sau eliberați din închisori, greco-catolici sau la preoții romano-catolici.

În urma Revoluției populare din decembrie 1989, prin decretul nr. 9 din 31 decembrie 1989 al Frontului Salvării Naționale, Biserica Română Unită a fost scoasă de sub interdicție, dar nu i s-au restituit biserici și mănăstiri răpite abuziv în 1948 de autoritățile comuniste și astfel activează și azi în săli de clasă, piețe, cămine culturale.

Credincioșii greco-catolici români din Florești prin inițiativa și contribuția efectivă a părintelui prof. dr. **Ioan M. Bota** ajutat de Gheorghe Gal Mihușel, Vasile Abrudan Crăciun, Nicolae Oltean, preotul Vasile Chiorean și de viceprimarul Gligor Gherman au reînființat **Parohia greco-catolică română din Florești**, care până în anul 1998 a funcționat în Căminul cultural, apoi mutată de primarul Gligor Gherman într-o sală de clasă la vechea Școală din

Florești și de aici într-o capelă improvizată în sala mare a fostului C.A.P. Florești.

Noua biserică greco-catolică română din Florești a fost construită între anii 1996-1998

de către enoriașii acesteia împreună cu preotul greco-catolic **Marius Ungureșan**, domnii **Gligor Gherman**, primarul comunei Florești, Gheorghe Gal Mihușel, Vasile Abrudan Crăciun frații ing. Ioan Irimieș, profesor Dumitru Irimieș, profesor Lenuța Vișan născută Irimieș, Petru Irimieș - tatăl, Ioan Ghiulai, Viorel Selicean - Brașov, prof. Ioana Bala, Emil Rusu a lui Jenica lui Todoruț, Liviu Selejan și alții. Subliniem că primarul **Gligor Gherman** a reușit să obțină 80% din fondurile necesare construcției de la un număr de sponsori credincioși greco-catolici, romano-catolici, ortodocși, reformați, pentecostali înfrățiți în această acțiune cu greco-catolicii.

Contribuție importantă la zidirea bisericii române unite din Florești au adus, pe lângă cei amintiți și Augustin Irimieș Cuiuțu, Nicolae Oltean Neluțu a lui David, cu familia sa, d-soara Ungureșan, care a cumpărat clopotul. Contribuții substanțiale în bani, materiale, muncă au adus și curatorii: Vasile Abrudan Crăciun, Gheorghe Gal Mihușel, Petru Irimieș-Ciuciula cu întreaga sa familie, Ioan și Ileana Selicean bic, Octavian Oltean și mulți alții.

Șirul preoților conform matricolelor parohiale

1. **Popa Ioan**, între anii 1802-1805

2. **Popa Ilie**, 1805-1822

3. **Petru Căian**, 1822-1840. A terminat studiile gimnaziale la Liceul Academic din Cluj, iar cele teologice la Blaj. Scria frumos atât cu chirilice cât și cu latine. Se pare că era glumeț, ceea ce rezultă și din tipul de declarație de căsătorie compusă de el și pe care o reproducem:

„Noi, cei mai jos subscriși, mărturisim că viind înaintea noastră (N.N.) amândoi junii (sau văduvi), credincioși din Sas Fenes, pe care întrebându-i deseori, au plăcut unul altuia și nu i-ar sili cineva la această căsătorie, au răspuns că nici pe unul nici pe altul, ci numai din împreună dragoste voiesc a se căsători laolaltă și creștinește până la moarte unul cu altul a trăi întru căsătorie.

Miri:

Căian Petru-fiu

Amnari Ioan Cremene Palaghia

parph al Sas-Feneșului

Martorii:

Custură Iacob... Plăcintă Filip

Căian Petru era nepot de frate al canonicului Dumitru Căian Tânărul sub care s-a zidit biserica românească din Florești cu hramul Sf. Dumitru și tot el a pus și bazele

materiale ale construirii unui local școlar din piatră, lucru ce s-a realizat abia în 1844-1857.

4. **Alexandru Pop**, 1840-1841, administrator interimar și preot titular al satului Tăuți.

5. **Nicolae Pop**, 1841-1889. În cei 48 de ani de preoție și directorat școlar a desfășurat o bogată activitate, pusă în slujba propășirii culturii naționale. El a zidit localul școlar inaugurat în 1834, a donat din propria avere 5 iugăre de teren arabil pentru sesia școlară, a înființat agenția comunală a „Astrei” în cadrul căreia a activat rodnic. Încă din primul an de căsătorie a rămas văduv și așa a trăit 17 ani, pildă vie de viață morală și de dăruire pentru luminarea poporului său. A fost îngropat în cimitirul bisericii române din Floresti, dar nu i se știe mormântul. Din 1882 a avut colaborator pe Iuliu Vlăsa.

6. **Iuliu Vlăsa**, preot tânăr, care s-a căsătorit cu o nepoată a sa din lara, pe care a înfiat-o. Acesta a funcționat între 1889-1890, când a murit în floarea vieții de TBC.

7. **Andrei Felderean**, ajutat un timp și de Pop Filip al Tăuțiului.

8. **Dionisie Pop**, a funcționat între anii 1891-1899, când a murit. Din inițiativa acestuia, împreună cu învățătorul Ioachim Pop s-a înființat în Floresti o echipă românească de teatru având un bogat repertoriu cu piese de V. Alecsandri, C. Negruzzi, Iosif Vulcan etc. Acesta a avut o familie numeroasă. Dintre fiii săi amintim pe Victor Pop (+1965), fost profesor și canonic mitropolitan la Blaj, Virgil Pop profesor și canonic diecezan la Lugoj, Maxim Pop, starețul mănăstirii Bixad (Oaș), Lucian Pop, egumenul mănăstirii Moiseiului-Maramureș, mort în timp ce îngrijea răniții molestați de trupele fasciste în retragere în 1944, Aurel Pop, profesor-pictor în Cluj, mort prin 1968.

9. **Teodor Selejan - Conciul**, 1899-1900. Administrator interimar și paroh al Tăuțiului. Era din Floresti, absolvent al Preparandiei din Blaj și al cursurilor scurte de teologie.

10. **Emil Pop**, 1900-1907. Sub conducerea lui s-a construit noul local de școală în care s-a desfășurat învățământul până în septembrie 1966 când s-a inaugurat noul local. A fost un bun gospodar. El a cumpărat și casa parohială actuală azi demolată și rezidită cu etaj de preotul ortodox Fizesan Vasile.

11. **Eugen Pop Păcurariu**, 1907, administrator interimar

12. **Ioan Isaicu**, 1908-1920. A fost un preot cult și un director școlar profund patriot care a apărut cu curaj și pricepere școala românească ferind-o de la desființare. Bătrânii satului care l-au avut director școlar (Nicolae Pop-Valica) și-l amintesc ca un intelectual popular, democrat, apărător al intereselor poporului în fața autorităților austro-ungare. S-a interesat mult de răspândirea cărții în popor și de aceea a condus cu râvnă școala, îndemnând mereu părinții să-și trimită copiii regulat la școală. A cerut învățătorilor subalterni punctualitate și conștiințiozitate profesională. În 1920 a plecat ca profesor la Liceul „Gh. Lazăr” din Sibiu, unde a și murit.

13. **Dr. Victor Pop** din Gilău, 1920, administrator parohial.

14. **Romul Romanțian** august 1920-1925. A fost un bun gospodar, dar a ținut mult la „Stola” ce i-o datorau unii credincioși mai slab plătitori, cu toate recomandările ce i le-au făcut superiorii de a fi mai larg la inimă. Aici a murit ca paroh Enea Romanțian, fiul său. A plecat profesor la Școala Normală din Cluj.

15. **Alexandru Totelecan**, administrator parohial în 1925.

16. **Beniamin Rusu**, administrator parohial câteva luni în 1925.

17. **Dănilă Sasu**, 1925-1931. A fost foarte darnic cu cei săraci și cu copiii. N-a luat stola de la înmormântări, iar pe copiii săraci îi ajuta cu bani. Poporenii în unanimitate vorbesc de el ca de un om foarte bun.

18. **Ioan Irimieș**, 1931 -1940. A fost un harnic gospodar, intelectual patriot, adversar al politicianismului și preocupat mult de culturalizarea poporului. A dat un mare sprijin activității culturale în cadrul „Astrei” și alături de învățătorul Dumitru Tăușan a contribuit din plin la zidirea, în 1937 a actualului cămin cultural.

19. **Iosif Gherman**, 1940-1994, născut în Florești, a fost un preot blând, gospodar obștesc bun și un intelectual profund patriot. A prins cei mai grei ani de preoție: cedarea Ardealului, desființarea Bisericii Române Unite și comunizarea școlii. În anii ternarei horthyste, alături de soția sa învățătoarea Eugenia Gherman, a întreținut flacăra conștiinței naționale și speranța în eliberarea de sub jugul fascist. Nu-i de mirare că de mai multe ori a fost amenințat cu împușcarea de groful Mikeș Alexandru, căruia i s-a spus fățiș să deposedeze biserica românească din localitate de unele bunuri ce-i aparțineau ei. A sprijinit acțiunile culturale... Preotul Iosif Gherman s-a pensionat în 1970 și s-a mutat în Cluj-Napoca, unde a și murit în 1994.

20. **Anania Simulea**, sosit aici în 1970 din Panticu. Simțindu-și sfârșitul aproape, a cerut să fie spovedit și dezlegat de un preot greco-catolic. Preotul ortodox Ananie Simulea a pictat în 1974 biserica „Sf. Dumitru” din Florești. Tot la cererea sa a fost îmbrăcat în sicriu cu stihar alb catolic de credinciosul Dumitru Olteanu Pasu. A fost un preot sociabil, cult.

21. **Simion Cristea** preot după moartea pr. Anania Simulea în 1982; preot ortodox; om cult, blând.

22. **Vasile Fizeșan** 1987 - azi; preot ortodox, om cult, corect. A construit noua casă parohială în 1974 pe fundamentul vechii case parohiale, cumpărată și zidită de preotul Emil Pop în 1900; a construit gardul bisericii din piatră cu grilaj de fier, a renovat în exterior întreaga biserică făcându-i și o ieșire în peretele de nord al acestei biserici cu hramul „Sf. Dumitru”, în anii 1995-1996.

Demolarea vechii case parohiale române unite din Florești și aprobarea zidirii noii case parohiale, azi ortodoxă, s-a făcut în 1987 cu aprobarea expresă scrisă a președintelui N. Ceaușescu prin delegația compusă din preot Vasile Fizeșan și economist Ioan Beldea, care i-au înmănat lui Vaier Gheorghieș, maestrul de artă

culinară al casei prezidențiale N. Ceaușescu, documentația ce a fost semnată de președinte și organele subalterne județene și orășenești din Cluj au primit ordinul scris să acorde fondurile și materialele necesare acestei construcții. (Din mărturisirile domnului I. Beldea, făcute membrilor Comisiei economice în 23 iulie 2000).

23. **Marius Ungureșan** preot greco-catolic din 1995, activ pastoral.

2. Parohia romano-catolică din Florești

Parohia romano-catolică din Florești este foarte veche și este amintită pentru prima dată în 1342, când „chibzuitul bărbat Conrad”, parohul din Feneșul Săsesc (Fenes Saxonica) ia parte ca martor la un proces în care recunoaște dreptul abatelui din Cluj-Mănăstur de a judeca pricinile oamenilor din hotarele moșiei mănăstirii Sf. Măria din Cluj-Mănăstur, deoarece Cluj-Mănăsturul este mai vechi ca și Clujul în privința dreptului de judecată. În 1397 aflăm că biserica parohială catolică din Florești are hramul „Tuturor Sfinților” (*Paroch. Eccl. Omniorum Sanctorum de Fenes Saxonicali*), deci era o parohie catolică săsească. Din 1556, deci din timpul Reformației, aflăm și nume de preoți maghiari, ca acel Aloisiu Madar, care a trecut la Reformație, devenind superintendentul bisericii calvine din Transilvania.

Pe timpul lui Mihai Viteazul și câțiva ani și după stăpânirea lui în Transilvania, la Florești, a fost un puternic centru al călugărilor iezuiți, protejații voievodului muntean și ai urmașului său, Radu Șerban.

Iată șirul preoților romano-catolici de aici:

1. Kovacs Alexius, 1781-1786
2. Feier Mihail, 1786-1795
3. Hieronimus Banyai ad., interimar, 1795
4. Ignațiu Bersker, 1795-1815
5. Augustin Mihail minorita capelan, 1815
6. Mihail Csutak din Cluj Mănăstur, 1815
7. Mihail Balaș, 1815-1834
8. Andrei Hanak, 1843-1840
9. Antoniu Domokos, 1840-1845

10. Aloisiu Aikler, 1845-1884. A fost un preot erudit. A urmat studii filozofice la Liceul academic din Cluj, fiind coleg de clasă cu Augustus Treboniu Laurian. A fost un mare prieten al românilor. De multe ori, în lipsa preotului român din localitate, la rugămintea acestuia, boteza el copiii români, iar când lipsea el îi boteza preotul român pe cei maghiari și sași, fapte atestate de documentele parohiale.

11. Zemera Daniel, 1884
12. Peterlosif, 1884-1908
13. KunLaszlo, 1908-1912

14. Lorincz Șandor, 1912-1925

15. Pal Dionîsie, 1925-1932

16. Bercseny Elmer, 1932-1952

17. Hann Iosif, 1952-1976. Era un preot bine pregătit, modest și legat de popor. N-a făcut politică, nici nu a sprijinit autoritățile comuniste, ci doar a îndemnat credincioșii să respecte legea statului. A fost decorat cu ordinul „Steaua Republicii Socialiste România” clasa a V-a. Părintele Hann Iosif a fost decorat ca și cetățean cinstit, fără merite politice. Și-a făcut din plin sarcinile pastorale, serviciile divine, ca teolog la parohie, prezent la serbările școlare alături de părinții maghiari credincioși lui. Nu a acceptat Statutul dizidentului Aghota Augustin de la Târgul Mureș. A murit de atac de inimă în timp ce aștepta mașina în drum să plece la Cluj. A avut o înmormântare solemnă.

18. Szabo Deneș, 1976-1984, preot tânăr foarte activ, bun orator, iubit mult de popor. Făcea servicii divine (cununii, feștării) clandestin în casele românilor.

19. Nagy Jozsef, 1984-1993, secui de origine, activ, cunoscător al limbii române, în bune relații cu parohii și credincioșii români.

20. Dr. Kollo Gabor, 1993, foarte bine pregătit, activ, catechet bine orientat, profesor de teologie (Exegeza Noului Testament), în bune relații și cu preoții români.

Astăzi, în anul 2000, ianuarie, Parohia romano-catolică Florești numără 420 enoriași, cu cea 100 mai puțin decât în 1982, deoarece mulți au plecat în SUA, Canada și Ungaria.

În localitatea Florești trăiesc acum și 120 credincioși reformați-maghiar administrați de preotul pastor reformat Szatmari Bela din Luna de Sus, care în fiecare duminică oficiază slujba religioasă aici, într-o capelă.

În parohia romano-catolică din Florești s-au introdus matricolele din 1781 : „matricula Baptisatorum ab anno 1781, Copulatorum 1782 Defunctorum, 1782”.

Reamintim că în 1832 vizitează parohia romano-catolică din Florești episcopul Nicolae Kovats de Tușnad al Transilvaniei. Cu acest prilej se dă o masă la care iau parte, printre participanți și familiile nobiliare locale: Kiss Maculeir Mikes, maghiară, și cea a lui Petru Meheși română. La acea dată, Petru Meheș era prefectul suprem al poliției Clujului, lucru extrem de rar pentru intelectuali români de atunci. Un unchi al său era consilier intim imperial la Curtea din Viena și coautor al vestitului „**Supplex Libellus Valachorum**” din 1791.

Din însemnările marginale făcute de țărani în matricole găsim că în anul 1848 au murit mai multe persoane de holeră, iar în 1 mai 1871 a fost un ger așa de mare că a înghețat apa ca și iarna.

Alte însemnări în matricolele parohiei românești ne relatează că în 25 septembrie 1821 vizitează Floreștiul dr. Vasile Suci, arhiepiscopul și mitropolitul Blajului, prilej de primire solemnă a acestui vajnic luptător pentru desăvârșirea unității de stat a României.

3. Parohia română-ortodoxă din Luna de Sus

Este o parohie veche, care la timpul conscripției lui Inochentie Micu număra 80 de suflete. **Șirul preoților**

1. Popa Petru, 1795-1813.
2. Ilie Totoianu, 1824-1825.
3. Popa Stan, 1835-1873.
4. Vasile Metea, 1870-1911.
5. Grigore Măloiu.
6. Ioan Radu, 1922-1940.
7. Grigore Danciu, 1940-1944, din Borșa Maramureș. A fost ucis de trupele horthyste în retragere pentru că ar fi ținut legătura cu trupele române și sovietice eliberatoare. În realitate n-a uneltit contra statului horthyst, dar a fost ucis fiindcă era român.
8. Ioan Radu, 1944-1965.
9. Ioan Chertiș 1969-1982 și în prezent paroh. 10. Vasile Bonda, paroh din 1983 până prezent.

4. Parohia maghiară reformată din Luna de Sus

Șirul preoților:

1. Patachi Daniel, 1770-1798
2. Ifiabb Pataki Daniel, 1813
3. Kismagurai Szakata (Mikoș) Ianoș, 1809-1857
4. Szakats Istvan, 1837-1892, protopop
5. Vajda Ferencz, 1893-1902
6. Kismagurai Szakata Istvan, 1902-1920
7. Punkesti Lajos, 1927-1944
8. Iakab Gyula, 1945-1965
9. Buzâsy Laszlo, 1966-1975 10. Szatmari Bela, 1975- azi

5. Parohia românească din Tăuti

Este o parohie veche. Pe timpul episcopului Ioan Inochentie Micu, în 1733 avea 230 de suflete, avea biserică și casă parohială. Avera bisericii era formată dintr-un loc arător de un iugăr, iar terenul de cosit era de două care de fân. Pe atunci avea ca preot pe **popa Petru**, l-au urmat:

1. **Alexandru Pop**, 1837-1854;
2. **Nicolae Pop**, parohul Floreștiului ca administrator parohial din 1860-1864;

3. **Filip Pop**, 1874-1892, ajutat și de **Șofron Adam**. Filip Pop a funcționat mai mulți ani și ca învățător;

4. **Dionisie Pop**, parohul Floreștiului, 1892-1893;

5. **Teodor Sălăjan**, "popa Conciu", 1893-1921, paroh și multă vreme **învățător** la școala satului;

6. Alexandru Totelecan, 1921-1932;

7. Augustin Suciu, 1932-1939;

8. Simion Chisu, 1939-1940;

9. Vasile Tica, 1941-1942;

10. Iulian Popovici, 1945-1949;

11. Gheorghe Păsat, 1949-1950;

12. Alexandru Salaru (basarabean), 1951-1954;

13. Gheorghe Păsat, 1955-1957;

14. Ieromonah Ilie Bolchiș (Julean), 1962-1965;

15. Victor Șerban, 1965;

16. Dumitru Ștefan, 1965, (din Suceava);

17. Constantin Ștef, 1968-1979

18. Buda Nicolae și în prezent

Acesta este șirul preoților din raza comunei Florești, așa cum îi aflăm în documentele parohiilor respective.

Alte culte religioase

În Florești sunt români, maghiari, romei și mai puțin alte etnii, făcând parte din cultele: ortodox, greco-catolic, romano-catolic, reformat, baptist, penticostal. Toți conviețuiesc în pace și respect reciproc.

În Florești există și activează cultul baptist cu 20 persoane și la Luna de Sus 80 persoane, majoritate maghiari. Pastor baptist în Florești este reverendul domn Liviu Raica din Cluj. Cultul penticostal numără în Florești peste 80 de persoane sub conducerea reverenților domni Avram Zirbo și Gheorghe Cadiș. Mulți romei aparțin acestui cult. La Tăuți există cultul baptist cu cea 20 persoane și casă de rugăciune proprie sub conducerea reverendului domn Vasile Lucaci.